

Dermatologie

Behandeling ulcus cruris

Behandeling van een open been

Inleiding

In deze folder vindt u informatie over het behandeltraject van een open been, ook wel 'ulcus cruris' genoemd.

Wat is een open been?

Een open been of ulcus cruris is een niet genezende plek aan het onderbeen. De oorzaak hiervan is meestal een stoornis in de bloedsomloop. Het open been zal zonder behandeling slecht genezen. De wond kan er verschillend uitzien qua grootte en kleur. Een open been kan pijnlijk zijn.

De stoornis in de bloedsomloop wordt meestal veroorzaakt door een probleem met de bloedafvoer (het veneuze systeem). De aders voeren het bloed niet goed af uit de benen, waardoor vocht zich ophoopt in de weefsels van het onderbeen of voet. Hierdoor kan een wond van de huid niet goed genezen. Vaak hebben mensen met adersproblemen in het verleden trombose of spataderen gehad. Ook ontstaat vochtophoping door het onvoldoende gebruiken van de kuitspieren, bijvoorbeeld bij weinig beweging en veel staan. De kuitspieren pompen onder andere het vocht uit de benen.

Voorafgaand aan een open been zijn er vaak klachten van vermoeide en dikke benen (oedeem). Ook kan de huid verkleuren voordat een open been ontstaat. In twintig procent van de gevallen ligt de oorzaak bij de bloedaanvoer (het arteriële systeem). Door vernauwing van de slagaders komen er te weinig zuurstof en voedingsstoffen in de weefsels van de onderbenen. Deze wonden kunnen erg pijnlijk zijn.

De behandeling

Uw open been wordt gedurende zes weken behandeld op het verpleegkundig spreekuur van de polikliniek Dermatologie. Het doel van de behandeling is dat uw wond geneest en niet meer terugkomt.

De wond wordt door de verpleegkundige schoongemaakt en behandeld met een zalf, crème of andere wondbedekker. De verpleegkundige controleert de wond één keer per week op omvang, kleur en geur.

Uw been wordt gezwachteld van de voorvoet tot net onder de knie. Onder de zwachtels worden speciale watten aangebracht om de druk op het been gelijkmatig/goed te verdelen. Dit heet 'polsteren'. Het is erg belangrijk dat u genoeg beweging krijgt (lopen). Tijdens het lopen geven de zwachtels druk op het onderbeen. De kuitspierpomp gaat beter werken, en de bloedafvoer van de aderen wordt verbeterd. Als uw zwachtels pijn veroorzaken na het aanbrengen, op andere plaatsen dan waar de wond zich bevindt, kunt u altijd bellen voor een nieuwe afspraak en langskomen.

Als uw wond genezen is en het vocht uit de huid van uw been is verdwenen, meet de bandagiste een therapeutisch elastisch kous (TEK) aan. Deze bandagiste is verbonden aan ons ziekenhuis. Het is de bedoeling dat u de kous vervolgens iedere dag draagt, ook bij warm weer. Bij het opstaan trekt u de kous aan, bij het naar bed gaan trekt u de kous weer uit. De kous geeft druk aan het been, net als de zwachtels. Daarmee wordt de bloedafvoer verbeterd.

Onderzoeken

Als de dermatoloog vermoedt dat uw open been veroorzaakt wordt door een probleem met de doorbloeding die om een andere manier van behandelen vraagt, kan een aantal onderzoeken worden gedaan, zoals:

- Enkel-armindex: de bloeddruk in de arm wordt vergeleken met die van het been. Ook wordt de doorgankelijkheid van de slagaderen in de voet gemeten.
- Veneuze duplex: met een echo wordt de bloeddoorstroming in de aderen gemeten.

Beschrijving van de behandeling van zes weken

Week 1

U komt tijdens het eerste bezoek aan de polikliniek bij de dermatoloog. Er wordt met u een behandelplan besproken. De verpleegkundige gaat u één tot twee keer per week behandelen op het dermatologisch verpleegkundig spreekuur (dvs). De verpleegkundige neemt de anamnese af en geeft u voorlichting over het behandeltraject. De verpleegkundige zwachtelt één tot twee keer per week uw been.

Week 2

De verpleegkundige zwachtelt één tot twee keer per week uw been volgens afspraak.

Week 3

De dermatoloog komt bij u kijken tijdens het verpleegkundig spreekuur. De arts kan het wondbeleid veranderen en eventueel een wondkweek laten afnemen. De verpleegkundige zwachtelt u één tot twee keer per week uw been.

Week 4 en 5

De verpleegkundige zwachtelt één tot twee keer per week uw been volgens afspraak.

Week 6

Week 6 is een belangrijke week in de behandeling van uw been.

De dermatoloog komt bij u kijken tijdens het verpleegkundig spreekuur en beslist en adviseert over hoe uw been verder behandeld moet worden.

De volgende trajecten zijn mogelijk:

1. Als uw wond minder dan dertig procent is geslonken, kan de arts u een andere behandeling adviseren, bijvoorbeeld vacuümtherapie. Uw been kan behandeld worden met vacuümtherapie. Daarna worden *punch grafts* (kleine stukjes huid van het bovenbeen) aangebracht in de wond. De vacuümtherapie kan poliklinisch worden uitgevoerd.
2. Als uw wond meer dan dertig procent is genezen, zal de zorg worden overgedragen aan de thuiszorg. U blijft wel onder controle van de dermatoloog. De verpleegkundige regelt de thuiszorg en schrijft een overdracht.
3. Als de wond tijdens de behandeling van zes weken is genezen, wordt een therapeutisch elastische kous aangemeten.
4. Als de wond na zes weken bijna dicht is, zal de verpleegkundige zo nodig een paar weken doorgaan met zwachtelbehandeling. Dit wordt op het verpleegkundig spreekuur gedaan. Daarna wordt een therapeutisch elastische kous (TEK) aangemeten.

Als de uitslag van de veneuze duplex (het onderzoek naar de bloeddoorstroming van de aderen) aanleiding geeft tot een mogelijke behandeling, wordt u doorverwezen naar de vaatchirurg. De verpleegkundige geeft u tijdens uw bezoeken aan het verpleegkundig spreekuur voorlichting over het behandeltraject. Als u vragen of zorgen heeft, kunt u deze gerust aan de verpleegkundige voorleggen.

Afspraak afzeggen of verplaatsen?

Bent u verhinderd voor de behandeling/kunt u niet naar de afspraak komen, geef dit dan zo spoedig mogelijk door aan de afdeling Dermatologie, via: (0182) 50 50 11.

Vragen?

Heeft u vragen naar aanleiding van de informatie in deze folder, neemt u dan contact op met de polikliniek Dermatologie via: (0182) 50 50 11.

Algemene informatie over het GHZ

Voor algemene informatie over het Groene Hart Ziekenhuis (GHZ) kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl.

Adres

Groene Hart Ziekenhuis, locatie Gouda
Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Contact

Algemeen telefoonnummer Groene Hart Ziekenhuis (GHZ): (0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
mei 2023
04.05.043